

Czwartek, 10 marca 2016 r.

P8_TA(2016)0085

Demokratyczna Republika Konga**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie Demokratycznej Republiki Konga (2016/2609(RSP))**

(2018/C 050/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Demokratycznej Republiki Konga (DRK), a w szczególności rezolucje z dnia 9 lipca 2015 r.⁽¹⁾ i 17 grudnia 2015 r.⁽²⁾,
- uwzględniając wspólny komunikat prasowy Unii Afrykańskiej, Narodów Zjednoczonych, Unii Europejskiej i Międzynarodowej Organizacji Frankofonii z dnia 16 lutego 2016 r. w sprawie konieczności prowadzenia obejmującego wszystkie strony dialogu politycznego w DRK i ich zaangażowania we wspieranie kongijskich podmiotów w wysiłkach na rzecz konsolidacji demokracji w tym kraju;
- uwzględniając lokalne oświadczenie UE z dnia 19 listopada 2015 r. po rozpoczęciu dialogu narodowego w DRK,
- uwzględniając oświadczenie z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie sytuacji w DRK wydane przez przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa ONZ,
- uwzględniając lokalne oświadczenie UE z dnia 21 października 2015 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w DRK,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych z dnia 12 października 2015 r. w sprawie rezygnacji przewodniczącego Komisji Wyborczej w DRK,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie DRK, a zwłaszcza rezolucję nr 2198 (2015) w sprawie wznowienia sankcji nałożonych na DRK i mandatu grupy ekspertów oraz 2211 (2013), w której przedłużono mandat misji ONZ w DRK (MONUSCO),
- uwzględniając wspólne oświadczenie prasowe Zespołu międzynarodowych wysłanników i przedstawicieli w regionie Wielkich Jezior Afrykańskich z dnia 2 września 2015 r. w sprawie wyborów w DRK,
- uwzględniając roczne sprawozdanie Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka z dnia 27 lipca 2015 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka i działalności Wspólnego Biura ONZ ds. Praw Człowieka w DRK,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini z dnia 25 stycznia 2015 r. po przyjęciu nowej ordynacji wyborczej w DRK,
- uwzględniając sprawozdanie grupy ekspertów ONZ z dnia 12 stycznia 2015 r. w sprawie DRK,
- uwzględniając deklaracje z Nairobi z grudnia 2013 r.,
- uwzględniając porozumienie ramowe w sprawie pokoju, bezpieczeństwa i współpracy w DRK i jej regionie podpisane w Addis Abebie w lutym 2013 r.,
- uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z czerwca 1981 r.,
- uwzględniając Afrykańską kartę na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów,
- uwzględniając konstytucję Konga z dnia 18 lutego 2006 r.,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0278.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0475.

Czwartek, 10 marca 2016 r.

- uwzględniając umowę z Kotonu,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że następne wybory prezydenckie i parlamentarne, które mają się odbyć w listopadzie 2016 r., mogą stanowić kolejną okazję do demokratycznego przekazania władzy;
- B. mając na uwadze, że mandat prezydenta DRK jest zgodnie z konstytucją ograniczony do dwóch kadencji;
- C. mając na uwadze, że prezydent Joseph Kabila, sprawujący władzę od 2001 r., jest oskarżany przez swych oponentów o wykorzystywanie środków administracyjnych i technicznych, aby próbować opóźnić wybory i pozostać przy władzy po zakończeniu mandatu, oraz że wciąż nie wydał on publicznego oświadczenia, że odda władzę po zakończeniu kadencji; mając na uwadze, że powoduje to wzrost napięcia politycznego, zamieszki i eskalację przemocy w całym kraju;
- D. mając na uwadze, że wyrażone są wątpliwości co do niezależności i bezstronności Niezależnej Państwowej Komisji Wyborczej (CENI);
- E. mając na uwadze, że od stycznia 2015 r. funkcjonariusze służb bezpieczeństwa i wywiadu poddają ściślejszej kontroli pokojowych działaczy, przywódców politycznych i inne osoby, które sprzeciwiają się podejmowanym przez prezydenta Kabilę próbom zmiany konstytucji w celu pozostania u władzy po upływie przewidzianych w konstytucji dwóch kadencji; mając na uwadze, że grupy działające na rzecz praw człowieka stale informują o pogarszaniu się sytuacji w zakresie praw człowieka i wolności słowa i zgromadzeń w DRK, w tym o nadużywaniu siły wobec pokojowych demonstrantów i wzroście liczby motywowanych politycznie procesów; mając na uwadze, że MONUSCO zarejestrowała w ubiegłym roku ponad 260 naruszeń praw człowieka powiązanych z wyborami, głównie wobec politycznych oponentów, społeczeństwa obywatelskiego i dziennikarzy; mając na uwadze, że Wspólne Biuro ONZ ds. Praw Człowieka w DRK oświadczyło, że ma udokumentowanych ponad 400 przypadków naruszeń praw człowieka, w tym 52 aresztowania, od początku 2016 r.;
- F. mając na uwadze, że w czerwcu 2015 r. prezydent Kabila ogłosił rozpoczęcie dialogu narodowego; mając na uwadze, że formalne przygotowania do takiego dialogu jeszcze się nie rozpoczęły, ponieważ dwa główne ugrupowania opozycyjne postanowiły nie brać w nim udziału, gdyż uważają go za taktyczny ruch opóźniający wybory;
- G. mając na uwadze, że we wrześniu 2015 r. siedmiu wysokich rangą polityków zostało wyrzuconych z rządzącej DRK koalicji za podpisanie listu wzywającego prezydenta Kabilę do przestrzegania konstytucji i nie trwania uparcie przy władzy po zakończeniu kadencji; mając na uwadze, że w tym samym miesiącu wybuchły gwałtowne zamieszki w Kinszasie, kiedy brutalnie zaatakowano demonstrację przeciw niezgodnej z konstytucją trzeciej kadencji;
- H. mając na uwadze, że wśród arbitralnie zatrzymanych znaleźli się obrońcy praw człowieka z ruchu Filimbi („Gwizdek”) Fred Bauma i Yves Makwambala, którzy zostali aresztowani za udział w warsztatach, które mają zachęcać kongijską młodzież do pokojowego i odpowiedzialnego wypełniania swych obowiązków obywatelskich, oraz którzy przebywają w więzieniu od 11 miesięcy, a ich uwolnienia Parlament Europejski żądał już w wyżej wymienionej rezolucji z dnia 9 lipca 2015 r.;
- I. mając na uwadze, że przywódcy głównych partii opozycyjnych Konga, organizacji pozarządowych i młodzieżowych ruchów prodemokratycznych wezwali obywateli Konga, aby w dniu 16 lutego 2016 r. zamiast iść do pracy lub szkoły pozostali w domu w ramach Dnia Martwego Miasta (Ville Morte), dla upamiętnienia osób zabitych podczas marszu na rzecz demokracji w dniu 16 lutego 1992 r., i aby zaprotestować przeciw opóźnianiu organizacji wyborów prezydenckich i domniemanemu nieprzestrzeganiu konstytucji przez rząd;
- J. mając na uwadze, że w dniu 16 lutego 2016 r. lub około tej daty zatrzymano ośmiu młodych działaczy i co najmniej 30 zwolenników opozycji w związku z tym strajkiem narodowym, podczas gdy inni działacze otrzymali SMS-em pogróżki od nieznanymi nadawców, a minister pracy Willy Makiashi zakazał pracownikom urzędów udziału w strajku; mając na uwadze, że sześciu członków ruchu LUCHA zostało skazanych na sześć miesięcy więzienia; mając na uwadze, że sprzedawcy i urzędnicy, którzy obserwowali Dzień Martwego Miasta, zostali ukarani zapieczętowaniem sklepów lub sankcjami dyscyplinarnymi;

Czwartek, 10 marca 2016 r.

- K. mając na uwadze, że Unia Afrykańska, ONZ, UE i Międzynarodowa Organizacja Frankofonii wspólnie podkreśliły znaczenie dialogu i dążenia do porozumienia między siłami politycznymi, które będzie respektować demokrację i praworządność, oraz wezwały wszystkie siły polityczne Konga do pełnej współpracy z wyznaczonymi przez społeczność międzynarodową mediatorami;
- L. mając na uwadze, że sytuacja pogarsza się z powodu uporczywej i umacniającej się bezkarności w DRK; mając na uwadze, że stan bezpieczeństwa w DRK wciąż się pogarsza, zwłaszcza we wschodniej części kraju, z powodu przemocy stosowanej przez ponad 30 zagranicznych i krajowych ugrupowań zbrojnych, z wciąż napływającymi raportami o łamaniu praw człowieka i prawa międzynarodowego, w tym o celowych atakach na ludność cywilną, o rozpowszechnionej przemocy seksualnej i ze względu na płeć, systematycznej rekrutacji i wykorzystywaniu dzieci przez uzbrojone grupy i o egzekucjach pozasądowych;
- M. mając na uwadze, że ostatnio pogorszyła się sytuacja jeśli chodzi o wolność mediów w DRK; mając na uwadze, że przedstawiciele rządu uniemożliwiają swobodę wypowiedzi, zamykając media (w szczególności te, które informowały o protestach), blokując usługi SMS-owe i internet; mając na uwadze, że w lutym 2016 r. rząd zamknął dwie prywatne stacje telewizyjne w Lubumbashi; mając na uwadze, że w swoim ostatnim sprawozdaniu rocznym opublikowanym w listopadzie 2015 r. *Journalists in Danger* (Dziennikarze w Niebezpieczeństwie), będąca organizacją partnerską Reporterów bez Granic, wymieniła 72 przypadki ataków na dziennikarzy i media w DRK oraz podała, że za 60 % przypadków łamania wolności prasy odpowiedzialne jest wojsko lub funkcjonariusze służb bezpieczeństwa, krajowa agencja wywiadu lub policja; mając na uwadze, że audycje Radio France International zostały zawieszane na czas trwania protestu formie Dnia Martwego Miasta;
- N. mając na uwadze, że krajowy program orientacyjny na rzecz DRK na lata 2014–2020 dysponujący środkami w wysokości 620 mln EUR, finansowany z 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju, na pierwszym miejscu stawia wzmocnienie zarządzania i praworządności, w tym reformy wymiaru sprawiedliwości, policji i armii;
1. wzywa władze DRK do wyraźnych działań mających zapewnić przestrzeganie konstytucji oraz do zagwarantowania terminowych wyborów przed końcem 2016 r., które odbędą się w pełnej zgodności z Afrykańską kartą na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów oraz do zapewnienia przyjaznego otoczenia dla przejrzystych, wiarygodnych i pluralistycznych wyborów; podkreśla, że udane przeprowadzenie wyborów będzie miało kluczowe znaczenie dla długoterminowej stabilności i rozwoju w tym kraju;
 2. wyraża głębokie zaniepokojenie z powodu pogarszającej się sytuacji bezpieczeństwa i praw człowieka w DRK, a w szczególności z powodu regularnych doniesień o rosnącej liczbie politycznych aktów przemocy oraz o poważnych ograniczeniach i zastraszaniu obrońców praw człowieka, przeciwników politycznych i dziennikarzy przed zbliżającym się cyklem wyborczym; kładzie nacisk na fakt, że odpowiedzialnością rządu jest zapobieganie pogłębianiu się obecnego kryzysu politycznego i eskalacji przemocy oraz poszanowanie, ochrona i promowanie praw obywatelskich i politycznych obywateli tego kraju;
 3. zdecydowanie potępia użycie siły przeciwko pokojowym i nieuzbrojonym demonstrantom; przypomina, że wolność słowa, stowarzyszeń i zgromadzeń jest podstawą dynamicznego politycznego i demokratycznego życia; zdecydowanie potępia rosnące ograniczanie przestrzeni demokratycznej i celowe represjonowanie przedstawicieli opozycji, społeczeństwa obywatelskiego i mediów; wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, w tym Yves'a Makwambalego, Freda Baomy oraz innych działaczy i zwolenników ruchu Filimbi i LUCHA, oraz obrońcy praw człowieka Christophera Ngoyiego;
 4. uważa, że walka z bezkarnością jest warunkiem wstępnym dla odbudowy pokoju w DRK; zwraca się o wszczęcie przez rząd DRK wraz z międzynarodowymi partnerami pełnego, kompleksowego i przejrzystego dochodzenia w sprawie łamania praw człowieka, które miało miejsce w czasie protestów związanych z wyborami, aby zidentyfikować wszelkie nielegalne działania lub odbieranie praw lub swobód; apeluje o podjęcie działań mających na celu dopilnowanie, aby osoby winne łamaniu praw człowieka, zbrodniom wojennym, zbrodniom przeciwko ludzkości i przemocy seksualnej wobec kobiet oraz osoby odpowiedzialne za wcielanie dzieci do ugrupowań zbrojnych zostały wskazane, zidentyfikowane, oskarżone i ukarane zgodnie z krajowym i międzynarodowym prawem karnym;
 5. wzywa wysoką przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczącą Komisji i państwa członkowskie do pełnego wykorzystania wszystkich instrumentów politycznych, w tym zaleceń wydanych w końcowym sprawozdaniu z 2011 r. unijnej misji obserwacji wyborów oraz sprawozdaniu z działań monitorujących po zakończeniu misji z 2014 r. oraz do wywarcia politycznego nacisku najwyższego szczebla, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się przemocy wyborczej w DRK oraz wszelkiej innej destabilizacji w regionie Wielkich Jezior;

Czwartek, 10 marca 2016 r.

6. odnotowuje gotowość UE i wspólnoty międzynarodowej do wspierania procesu wyborczego w Kongu, pod warunkiem że zostanie opublikowany ważny kalendarz wyborczy oraz że będzie przestrzegana konstytucja; uważa, że to wsparcie powinno się koncentrować na rejestracji wyborców, szkoleniach i ochronie wyborów; nalega, że charakter i wysokość wsparcia UE dla procesu wyborczego w DRK musi zależeć od postępów poczynionych we wdrażaniu zaleceń misji obserwacji wyborów z 2011 r. i 2014 r., w szczególności jeśli chodzi o gwarancje niezawisłości, przegląd list wyborczych, wymogi budżetowe i zgodność z ramami czasowymi określonymi w konstytucji;
7. zwraca się do władz Konga o jak najszybszą ratyfikację Afrykańskiej karty na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów;
8. podkreśla kluczową rolę Unii Afrykańskiej jeśli chodzi o zapobieganie kryzysowi politycznemu w Afryce Środkowej i zwraca się do państw członkowskich Unii Afrykańskiej o zaangażowanie się na rzecz przestrzegania konstytucji DRK; wzywa UE, by wykorzystała swoje wszystkie instrumenty dyplomatyczne i gospodarcze, w tym zbliżające się podpisanie umów o partnerstwie gospodarczym, aby osiągnąć ten cel;
9. przypomina, że pełen udział opozycji, niezależne społeczeństwo obywatelskie oraz eksperci ds. wyborów w CENI stanowią ważny czynnik legitymacji procesu wyborczego; przypomina, że CENI powinna być instytucją bezstronną; podkreśla, że władze powinny udostępnić CENI konieczne środki finansowe, aby umożliwić kompleksowy i przejrzysty proces;
10. wzywa wysoką przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczącą Komisji do zacieśnienia dialogu z władzami DRK zgodnie z art. 8 umowy z Kotonu, w celu otrzymania ostatecznego wyjaśnienia dotyczącego procesu wyborczego; przypomina zobowiązanie DRK na mocy umowy z Kotonu do poszanowania demokracji, praworządności i zasad praw człowieka, w co wchodzi swoboda wypowiedzi i mediów, dobre zarządzanie i przejrzystość w sprawowaniu funkcji politycznych; apeluje do rządu DRK o dotrzymanie tych zobowiązań zgodnie z art. 11 lit. b) oraz art. 96 i 97 umowy z Kotonu, a jeśli zobowiązania te nie zostaną dotrzymane, apeluje do Komisji o wszczęcie stosownej procedury zgodnie z art. 8, 9 i 96 umowy z Kotonu;
11. wzywa UE do rozważenia nałożenia ukierunkowanych sankcji na osoby odpowiedzialne za brutalne tłumienie demonstracji w DRK, łącznie z zakazem podróży i zamrażaniem aktywów, aby pomóc zapobiec dalszej eskalacji przemocy;
12. apeluje do delegatury UE o monitorowanie sytuacji i sięganie po wszelkie odpowiednie narzędzia i instrumenty, w tym Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka na świecie, w celu wspierania obrońców praw człowieka i ruchów prodemokratycznych;
13. wzywa do przywrócenia funkcji sprawozdawcy ONZ ds. praw człowieka w DRK;
14. przypomina, że pokój i bezpieczeństwo to warunki wstępne udanych wyborów; zauważa w związku z tym odnowienie mandatu MONUSCO oraz wzywa do wzmocnienia jej kompetencji w obszarze ochrony cywilnej w kontekście wyborów;
15. ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie w związku z alarmującą sytuacją humanitarną w DRK spowodowaną w szczególności brutalnym konfliktem zbrojnym we wschodnich prowincjach kraju; wzywa ONZ i państwa członkowskie, by nadal nosły wsparcie ludności DRK, aby poprawić warunki życiowe większości najbardziej narażonych grup ludności i łagodzić konsekwencje przesiedleń, braku bezpieczeństwa żywności, epidemii i klęsk żywiołowych;
16. potępia powtarzające się akty przemocy seksualnej we wschodnim Kongu; zauważa, że władze Konga przeprowadziły w ostatnich miesiącach 20 procesów w sprawie przemocy seksualnej we wschodnim Kongu i skazały 19 oficerów wojska oraz że konieczne są dalsze działania; stanowczo zachęca kongijskie władze do kontynuowania walki z bezkarnością dzięki prowadzeniu dochodzeń w sprawie przypadków przemocy seksualnej i ściganiu sprawców;

Czwartek, 10 marca 2016 r.

17. z zadowoleniem przyjmuje decyzję kongijskich władz, aby poddać rewizji zablokowane od 25 września 2013 r. sprawy adopcyjne; odnotowuje prace Kongijskiego Komitetu Międzyministerialnego dotyczące rzadkiego wydawania zezwoleń na wyjazd adoptowanych dzieci; wzywa Komitet Międzyministerialny do kontynuowania pracy z należytą starannością i logiką w spokojnej atmosferze; wzywa delegaturę Unii i państwa członkowskie do baczego monitorowania sytuacji;
 18. wzywa Unię Afrykańską i UE do zapewnienia stałego dialogu politycznego między krajami regionu Wielkich Jezior w celu zapobiegania dalszej destabilizacji;
 19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Unii Afrykańskiej, prezydentowi, premierowi i parlamentowi DRK, sekretarzowi generalnemu ONZ, Radzie Praw Człowieka ONZ oraz Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE.
-